

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/193/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115223385
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2115223385.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobkyne: Bc. D. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, E., zastúpená: JUDr. Adriana Bobeková Šteповá, advokátka, so sídlom Lichnerova 23, Senec, proti žalovanému: Ing. V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom M.R. M. XX, E., zastúpený: JUDr. Barbora Šruteková, advokátka, so sídlom Hlavná 44, Trnava, o vylúčenie žalovaného z užívania bytu, o náhrade trov konania, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 11C/430/2015-52 zo dňa 11.02.2016, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti o náhrade trov konania vo výroku II. p o t v r d z u j e .

II. Žalovaný má voči žalobkyni p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. konanie zastavil, výrokom II. uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia v sume 291,68 eura a náhradu iných trov konania v sume 33 eur, do 30 dní od právoplatnosti uznesenia k rukám právneho zástupcu žalovaného a výrokom III. súd žalobkyni vrátil súdny poplatok vo výške 92,80 eura prostredníctvom prevádzkovateľa centrálného systému evidencie poplatkov (Slovenská pošta, a.s.) po právoplatnosti tohto uznesenia.

2. Uznesenie v odvolaní napadnutej časti o náhrade trov konania vo výroku II. súd prvej inštancie odôvodnil použitím § 146 ods. 1 a 2, § 150 ods. 1, § 151 ods. 1, § 145, § 149 ods. 1 a § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) a príslušných ustanovení vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov, vecne argumentoval tým, že žalobkyňa svojim späťvzatím návrhu zavinila, že konanie sa muselo zastaviť, pričom netvrdila ani nepreukázala naplnenie druhej vety, a síce, že by sa pre správanie žalovaného vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. Rovnako súd nezistil, že by tu boli dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 OSP, ktoré by odôvodňovali čo i len čiastočné nepriznanie náhrady trov konania žalovanému, pretože skutočnosti, ktoré žalobkyňa uvádza ako dôvody pre späťvzatie návrhu, takýmito dôvodmi nie sú, keď konanie o vylúčenie žalovaného z užívania bytu patriaceho do BSM môže prebiehať súbežne s konaním o vyporiadanie BSM účastníkov a takýmto dôvodom nie je ani poukázanie na záujem spoločného maloletého syna (bez bližšie odôvodnených súvislostí). Z tohto dôvodu uložil súd žalobkyni povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 291,68 eura a zo súdneho poplatku za odvolanie proti predbežnému opatreniu vo výške 33 eur. Súd preskúmal vyúčtovanie trov konania v zákonnej lehote predložené právny zástupcom žalovaného a uznal ako účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia v nasledovnej výške: a) v konaní vo veci samej - sp. zn. 11C/430/2015: odmena advokáta za 2 úkony právnej služby á 64,53 eura (prevzatie a príprava právneho zastúpenia dňa 07.12.2015, písomné podanie vo veci samej, vyjadrenie k návrhu zo dňa

10.12.2015) podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhl. č. 655/2004 Z.z.; t.j. 129,06 eura, režijný paušál pri úkonoch právnej služby: 2x 8,39 eura podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.; t.j. 16,78 eura, teda celkom trovy právneho zastúpenia v konaní sp. zn. 11C/430/2015 vo výške 145,84 eura; b) v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, sp. zn. 11C/368/2015: odmena advokáta za 2 úkony právnej služby á 64,53 eura (prevzatie a príprava právneho zastúpenia dňa 11.08.2015, písomné podanie vo veci samej, odvolanie proti predbežnému opatreniu zo dňa 07.09.2015) podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhl. č. 655/2004 Z.z.; t.j. 129,06 eura, režijný paušál pri úkonoch právnej služby: 2x 8,39 eura podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.; t.j. 16,78 eura, teda celkom trovy právneho zastúpenia v konaní sp. zn. 11C/368/2015 vo výške 145,84 eura. Pokiaľ išlo o priznanie náhrady trov konania žalovanému aj za úkony právnej služby v konaní o nariadenie predbežného opatrenia (trovy právneho zastúpenia vo výške 145,84 eura a iné trovy konania vo výške 33 eur za súdny poplatok za odvolanie proti predbežnému opatreniu), súd poukázal na znenie ustanovenia § 145 OSP, podľa ktorého účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia. Uvedené znamená, že žalovaný, ktorý má právo na náhradu trov konania v konaní vo veci samej podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP (nakoľko žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, pričom nebola preukázaná dôvodnosť postupu podľa § 146 ods. 2 veta druhá OSP, ani podľa § 150 ods. 1 OSP), má právo aj na náhradu trov konania vzniknuté v konaní o predbežnom opatrení, hoci v tomto konaní nebol úspešný. Je tomu tak z dôvodu, že predbežné opatrenie je len dočasné opatrenie, plne závislé od konania vo veci samej a samo o sebe je bez významu (§ 77 ods. 1 OSP). Súd pritom podporne poukázal aj na komentár vydavateľstva C.H.Beck k ustanoveniu § 145 OSP, podľa ktorého „v uznesení, ktorým súd nariaďuje predbežné opatrenie, nerozhoduje o náhrade trov konania. Vyhovenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia totiž nemožno považovať za úspech, ktorý by odôvodňoval priznanie trov za túto časť konania. Dôvodom je skutočnosť, že predbežné opatrenie má len dočasný charakter (§ 74), pričom súd pri jeho nariadení vychádza iba zo skutočností, ktoré má osvedčené, nie dokázané. Uplatňuje sa zásada, že účastníkovi, ktorému sa prizná náhrada trov konania, sa prizná aj náhrada trov predbežného opatrenia. Pre priznanie nároku na náhradu trov predbežného opatrenia je preto irelevantné, v prospech koho bolo predbežné opatrenie nariadené.“

3. Proti tomuto uzneseniu v časti o náhrade trov konania vo výroku II. podala prostredníctvom advokátky odvolanie žalobkyňa, ktorým sa domáhala zmeny rozhodnutia tak, že žalobkyni bude uložená povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 145,84 eura a žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania vo výške 33 eur titulom zaplateného súdneho poplatku a trovy právneho zastúpenia vo výške 217,89 eura, ako aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 41,58 eura, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia súd prvej inštancie návrhu žalobkyne vyhovel a nariadil požadované opatrenie s tým, že o náhrade trov konania o tomto predbežnom opatrení rozhodne v rozhodnutí vo veci samej. Na odvolanie žalovaného odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil. Návrhom vo veci samej sa žalobkyňa domáhala úplného vylúčenia žalovaného z užívania bytu, pričom dňa 07.02.2016 tento návrh zobrala späť, s prihliadnutím na záujem maloletého syna, ktorý je rodinnou situáciou a spormi medzi účastníkmi značne traumatizovaný, ako aj zohľadniac rozhodnutie súdu o rozvode manželstva účastníkov a úpravu práv a povinností k ich maloletému synovi, a teda žalobkyňa bude môcť podniknúť kroky k vyporiadaniu BSM, predmetom ktorého bude aj byt. Čo sa týka rozhodnutia o náhrade trov konania, odvolateľka poukázala na to, že išlo o dve samostatné konania, konanie o nariadenie predbežného opatrenia pred začatím konania vo veci samej a konanie vo veci samej, pričom späťvzatie návrhu sa týkalo len konania vo veci samej. Poukázala na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, pričom sa ho týkal aj spor medzi stranami týkajúci sa bytu, v ktorom sa zdržiaval aj maloletý syn. Situácia v rodine, napäté vzťahy a konanie vo veci samej viedli k tomu, že maloletý syn pod vplyvom konania žalovaného prestal so žalobkyňou takmer komunikovať a žalobkyňa sa rozhodla vzhľadom na vyhrotenú situáciu v rodine upustiť od pokračovania v súdnom spore. V žiadnom prípade to však neznamená, že by návrh vo veci samej nebol podaný dôvodne. Súd v rozhodnutí o nariadení predbežného opatrenia uviedol, že o náhrade trov konania rozhodne v rozhodnutí vo veci samej, pritom ale rozhodnutie súdu o zastavení konania nie je rozhodnutím vo veci samej, nie je možné s ním spájať hmotnoprávne a procesnoprávne účinky meritórneho rozhodnutia (R 54/1992). Pokiaľ súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania nezistil dôvod pre aplikáciu § 150 ods. 1 OSP, mal žalovanému priznať ako účelne vynaložené trovy len trovy právneho zastúpenia vo veci samej vo výške 145,84 eura. Predbežné opatrenie bolo nariadené v samostatnom konaní, pred začatím konania vo veci samej, k jeho zániku nedošlo podaním žaloby vo veci samej. Žalobkyňa nesúhlasí s priznaním náhrady trov konania žalovanému aj v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. Ak by žalovaný

príčinu vzniku sporu nezažal, žalobkyňa by nepodávala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ani návrh vo veci samej. Dôvodnosť predbežného opatrenia bola posúdená v konaní o tomto predbežnom opatrení. Odvolateľka poukázala na to, že pri vyčíslení trov právneho zastúpenia žalovaného bol úkon právnej služby, príprava a prevzatie zastúpenia vyčíslený dva krát, aj v konaní o nariadenie predbežného opatrenia a aj v konaní vo veci samej, pokiaľ by išlo o jedno konanie vo veci samej s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, zrejme by žalovaný tento úkon nevyčísľil dvakrát. Žalobkyňa si v konaní o nariadenie predbežného opatrenia vyčísľila trovy právneho zastúpenia vo výške 145,86 eura, pričom žalovaný túto výšku namietal a svoje trovy si vyčísľil vo výške 81,32 eura, pričom teraz si už uplatňuje trovy vo výške 145,84 eura. Žalobkyňa bola úspešná v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom si vyčísľila trovy konania vo výške 33,- eur za zaplatený súdny poplatok a vo výške 218,79 eura ako trovy právneho zastúpenia, ktorých náhrada vzhľadom na samostatné dve konania, mala byť žalobkyni priznaná ako účelne vynaložené trovy konania. Za konanie o nariadenie predbežného opatrenia nemal súd priznať náhradu trov konania žalovanému, naopak, z dôvodu plného úspechu v tomto konaní mal náhradu trov konania priznať žalobkyni.

4. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu sa vyjadril prostredníctvom právnej zástupkyne. Žalovaný navrhol vecne správne uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 41,58 eura. Pokiaľ žalobkyňa opakovane poukazuje na to, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia a aj návrh vo veci samej podala v záujme maloletého syna a v jeho záujme ho aj potom vzala späť, žalovaný takého úvahy považuje za protichodné a účelové. Práve z dôvodu takého konania žalobkyne, kedy nepreukázala žiadne zavinenie sporu žalovaným, bolo správne rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 OSP, pričom nebolo dôvodné postupovať ani podľa § 150 ods. 1 OSP. Neobstoja úvahy žalobkyne, podľa ktorej vzhľadom na to, že išlo o dve samostatné konania, konanie o nariadenie predbežného opatrenia a konanie vo veci samej a preto žalovanému nemala byť priznaná náhrada trov konania v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko v konaní o nariadenie predbežného opatrenia súd konštatoval, že o náhrade trov tohto konania rozhodne súd vo veci samej. Žalobkyňa si pri späťvzati návrhu vo veci samej trovy prvoinštančného konania neuplatnila, tieto jej preto nemôžu byť priznané ani v rámci odvolacieho konania. Náhrada trov konania v konaní o nariadenie predbežného opatrenia bola správne priznaná žalovanému, ktorý už v rámci konania vo veci samej nemal možnosť sa efektívne brániť, nemal možnosť preukazovať neopodstatnenosť návrhov žalobkyne. Zastavením konania vo veci samej v zmysle § 77 ods. 1 písm. d) OSP zaniklo aj predbežné opatrenie.

5. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania je vecne správne.

7. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania, v situácii, keď konanie vo veci samej bolo vo výroku I. zastavené (po späťvzati žaloby žalobkyňou), v tejto časti rozhodnutie nebolo napadnuté odvolaním a stalo sa právoplatným, právoplatnosť nadobudol aj výrok III. o vrátení súdneho poplatku.

8. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď rozhodoval o náhrade trov konania o nariadenie predbežného opatrenia a o náhrade trov konania vo veci samej, ako keby išlo o jedno konanie, v ktorom žalobkyňa zavinila zastavenie konania.

9. Súd prvej inštancie rozhodoval o náhrade trov konania podľa príslušných ustanovení OSP účinných v čase jeho rozhodovania.

10. Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

11. Podľa § 145 OSP účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov.

12. Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

13. Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie žalovaného vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania žalovaný.

14. Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznaná náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

15. Citované ustanovenie § 146 ods. 1 OSP vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady, kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ustanovenie odseku 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku.

16. Preto ak vzal žalobca návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 veta druhá OSP, ktorý je výnimkou), že zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Vnútorňá pohnútkou žalobcu vedúca k späťvzatiu žaloby nezbavuje procesnej zodpovednosti žalobcu na zastavení konania. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane žalobcu i žalovaného) a definitívne ju vyriešiť v rámci právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 146 ods. 2 OSP.

17. V danom prípade späťvzatie návrhu na začatie konania žalobkyňa odôvodnila prihliadnutím na záujem maloletého syna, ktorý je rodinnou situáciou a spormi medzi účastníkmi značne traumatizovaný, vzala tiež do úvahy rozhodnutie súdu o rozvoде manželstva účastníkov a úpravu práv a povinností k ich maloletému synovi a teda žalobkyňa bude môcť podniknúť kroky k vyporiadaniu BSM, predmetom ktorého bude aj byť.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že k nezhodám medzi účastníkmi dochádzalo už v roku 2013, kedy žalobkyňa podala aj návrh na rozvod manželstva, čo tiež negatívne pôsobilo na maloletého syna. Bolo preto potrebné zo strany žalobkyne zvážiť, či bude spory so žalovaným riešiť súdnou cestou. V takejto situácii nie je možné dôjsť k inému záveru, ako len k takému, že dôvodom späťvzatia žaloby bolo správanie žalobkyne, čím boli splnené podmienky pre použitie § 146 ods. 2 prvá veta OSP, pričom žalobkyňa zobrala návrh späť bez toho, že by dôvodom späťvzatia bolo aj správanie žalovaného, napr. z dôvodu, že žalovaný uspokojil uplatnené právo, resp. že splnil povinnosť, ktorej uloženia sa žalobkyňa domáhala.

19. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo 225/2010).

20. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom, či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.09.2011, sp. zn. 7 M Cdo 4/2010).

21. Vylúčenie zavinenia účastníka konania v príčinnej súvislosti s procesným úkonom, v dôsledku ktorého došlo k zastaveniu konania z iných dôvodov, ako sú predpokladané v § 146 ods. 2 druhej vety OSP, je v rozpore so všeobecne platnými aplikačnými pravidlami ustanovenia § 146 ods. 2 prvej vety OSP a ústavne neakceptovateľný (nález Ústavného súdu SR z 12.12.2012, sp. zn. I. ÚS 463/2012-23).

22. Z dikcie ustanovenia § 146 ods. 2, veta druhá OSP a vyššie citovaných rozhodnutí vyplýva, že pre záver o zavinení žalovaného na zastavení konania musia byť kumulatívne splnené dve podmienky, a to 1. dôvodne podaný návrh, 2. správanie žalovaného vedúce k späťvzatiu návrhu chápané v tom zmysle, že žalovaný sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky. Ak žalobca vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2, druhá veta OSP, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania, tak ako to už správne konštatoval aj súd prvej inštancie.

23. Súd prvej inštancie teda dospel k správne záveru, že o trovách konania je potrebné rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 prvá veta OSP, keď zastavenie konania zavinila žalobkyňa tým, že návrh vo veci samej zobrala späť a dôvodom tohto späťvzatia nebolo správanie sa žalovaného a preto žalovanému patrí náhrada trov konania. Vzhľadom na to, že konaniu vo veci samej predchádzalo konanie o nariadenie predbežného opatrenia, bolo potrebné rozhodnúť aj o trovách tohto konania, pričom záver o povinnosti žalobkyne nahradiť trovy konania žalovanému platí aj pre konanie o nariadenie predbežného opatrenia, tak ako to vyplýva z § 145 OSP. Ak súd priznal žalovanému náhradu trov konania vo veci samej, musí mu priznať aj náhradu trov predbežného opatrenia, pričom nie je rozhodujúce, či mal žalovaný v konaní o nariadenie predbežného opatrenia úspech, nakoľko pri predbežnom opatrení išlo len o dočasné opatrenie, ktoré má vždy vecnú súvislosť s konaním vo veci samej. Podľa názoru odvolacieho súdu o trovách konania vo veci samej a aj trovách predbežného opatrenia sa rozhoduje podľa celkového úspechu v konaní. Preto hoci bolo predbežné opatrenie nariadené a teda žalovaný bol v tomto neúspešný, konanie vo veci samej skončilo zastavením zavineným žalobkyňou, preto žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania vo veci samej, ako aj právo na náhradu konania o nariadenie predbežného opatrenia. Išlo síce o dve samostatné konania, tak ako zdôrazňovala žalobkyňa, pre posúdenie otázky náhrady trov konania však bolo rozhodujúce, ako skončilo konanie vo veci samej a o trovách bolo potrebné rozhodnúť spoločne. Neprihádza preto do úvahy, aby súd rozhodol o náhrade trov konania podľa návrhu žalobkyne, t. j. žalovanému priznal náhradu trov konania vo veci samej a žalobkyňu priznal náhradu trov predbežného opatrenia.

24. Neobstojí ani ďalšia odvolacia námietka spočívajúca v tom, že súd pri vyčíslení trov konania nesprávne priznal žalovanému ako účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia odmenu za úkon právnej služby, prevzatie a príprava zastúpenia, dva krát, a to aj v konaní o nariadenie predbežného opatrenia a aj v konaní vo veci samej. Vzhľadom na to, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný pred začatím konania vo veci samej ako samostatný návrh, prebehli dve samostatné konania (aj s rozdielnou spisovou značkou), a preto aj úkon právnej služby, prevzatie a príprava zastúpenia, musel byť realizovaný samostatne pre každé konanie (žalovaný si mohol pre každé konanie zvoliť iného advokáta). Iná situácia by bola, ak by žalobkyňa návrh na nariadenie predbežného opatrenia podala spolu s návrhom vo veci samej, vtedy by išlo o jedno konanie a aj úkon právnej služby, prevzatie a príprava zastúpenia by bol iba jeden.

25. Žalobkyňa tiež nedôvodne namieta, že súd v rozhodnutí o nariadení predbežného opatrenia uviedol, že o náhrade trov konania rozhodne v rozhodnutí vo veci samej, pritom ale rozhodnutie súdu o zastavení konania nie je rozhodnutím vo veci samej, nie je možné s ním spájať hmotnoprávne a procesnoprávne účinky meritórneho rozhodnutia (R 54/1992). Pre účely rozhodovania o trovách konania rozhodnutie o zastavení konania, hoci nie je meritórne, treba považovať za konečné rozhodnutie a v tomto kontexte za rozhodnutie vo veci samej.

26. Odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, za podmienok ustanovených zákonom. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Ak si v konaní úspešná strana uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, respektíve neúčelné. V danom prípade súd prvej inštancie priznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony v konaní o nariadenie predbežného opatrenia a dva úkony v konaní vo veci samej, ktoré je potrebné považovať za účelné a primerané.

27. Odvolací súd preto aplikujúc vyššie citované zákonné ustanovenia, po zohľadnení ustálenej rozhodovacej praxe vyplývajúcej z vyššie uvedených rozhodnutí vyšších súdnych autorít, dospel k záveru, že spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi stranami sporu pri riešení otázky náhrady trov konania zodpovedá také riešenie, ktoré zvolil už súd prvej inštancie, ktorý správne skonštatoval, že žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania a tieto aj správne vyčíslil.

28. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania vo výroku II. v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

29. Žalovaný má voči žalobkyni podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP).

30. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Toto uznesenie bolo odvolacím senátom prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).